

tíðindablaðið sosialurinn

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Ein sigur fyrri pressufrælsið

FUNDIR í umboðsnevndinni hjá SEV skulu nú vera almennir. Hetta sigur landsstýrið í eini tulkning av galdandi lóggávu. Tað var ein býráðslimur í Havn og umboðslimur í SEV, sum fyrri nøkrum árum síðani heitt á SEV um at hava umboðsnevndarfundir almennar. Síðani hevur verið kannað í lógum og reglugerðum, um SEV skuldi ganga hesum ynski á møti og eisini er atkvøtt í sjálvum umboðsráðnum um hetta. Bæði lögfrøðingar SEV's og stórus meirluti í umboðsnevndinni gjørdur orð og ynski hjá umrødda uppskotsstillara til einkis. Tað var »bums« nei til at hava umboðsfundir almennar.

EFTIR langt stríð og strev hevur tað so kortini eydnast umrødda umboðsráðslimi at fáa landsstýrið at gera úrskurð í málinum, og hesin gongur so beint ímóti bæði meirlutanum í Umboðsnevndinni og lögfrøðingum SEV's.

TAÐ hevur verið sagt fyrr og verður tað eisini í blaðnum idag, at tað ber ikki til at hava slíkar fundir almennar, tí tað verða teir partapolitiskir og fara at vara í fleiri dagar. Okkara metan er, at slíkir fundir eiga at vera almennir, tí SEV og umboðsráð tess eru fólkavald, og sjálvandi eiga borgararnir í samfelagnum at fáa sum mest innlit í, hvat har fyrri gongur.

TAÐ Kann heldur ikki vera nakað forgjort í at t.d. fjølmiðlarnir sleppa til teir fáu umboðsráðsfundir, sum umboðsnevndin heldur. Tað eru jú stór og víðkomandi samfelagsmál, sum verða viðgjørd her, og kanska høvdu vit sloppið undan fleiri av teimum stóru mistøkum, sum SEV longu hevur gjørt, um fjølmiðlarnir høvdu havt møguleikan at luttikið á umboðsnevndarfundunum og kunnað refererað frá teimum. Tá hevði so hvør einstakur umboðsráðslimur kent enn størri ábyrgd fyrri tí sessi, hann er valdur at umboða í umboðsnevndinni, og tá hevði eisini SEV-stýrið kent seg noygt til at viðgera øll mál

oddagrein

meira opið og lagt størri dent á at fáa at vita áskoðanina hjá teimum mongu umboðsnevndarlimum. Vit hugsa her m.a. um sáttmálan millum SEV og Højgaard & Schultz, sum hevur verið so nógv kritiseraður. Tað endaði so eisini við, at SEV tók kritikkin til eftirtektar og broytti sáttmálan. Hevði slíkur sáttmáli verður umrøddur á umboðsfundi, har fjølmiðlarnir eisini vóru til staðar, tá hevði hann kanska ongantið sæð soleiðis út, sum hann ger idag.

HVAT viðvikur hesi seinastu tulkningini av málinum um opnar umboðsnevndarfundir, so er til tað at siga, at núverandi SEV-stýrisformaðurin, tá hann tók við álitisstarvi sínum, visti á, at SEV mátti til at bliva meira opið fyrri almenninginum. Um hann so tá hevði hugsað um, at hetta skuldi bliva úrslitið, er so nakað annað. Helst hevur hann við tí úttalissinum meint við, at stjórin í SEV og SEV-stýrisformaðurin áttu at úttalað seg oftari.

FØROYSKIR blaðmenn hava leingi sóknast eftir eini lóg, sum gevur teimum størri innlit í almenn mál. Slík lóg er galdandi í okkara grannalondum og tað er nú at vóna, at landsstýrið við hesi tulkningini av umboðsnevndarfundunum hjá SEV hevur latið hurðina upp. Tað hevði verið ynskilið at eisini aðrir fundir vóru almennir. Hvi ikki gera fundirnar í eitt nú útvarps- og sjónvarpsnevndini almennar. Er tað ikki soleiðis teir gera í Danmark og Noregi. Og hevði ikki júst tað gjørt, at flest allir limir í slíkum nevndum og leiðarar á stovnum høvdu kent størri ábyrgd?

AVGERÐIN um at hava umboðsnevndarfundirnar hjá SEV almennar er ein sigur fyrri pressufrælsið og fyrri demokratið sum heild. Hvat verður tað næsta!

jamú

Háborg. Svar til Signar Hansen, formann í Fiskivinnunevndini

Hvis Eiler Jacobsen havde fået »Gødar sømdir i landsstyrimum« eller bare havde fået den behandling og de betingelser, som alle andre, og samgongan/landsstyret ikke havde stirret sig blind på, at det er Eiler Jacobsen, som tilfældigvis ikke har ligget landsstyret til last med effektive garantier, som er blevet til udgift for landskassen, men tvært imod har formålet at tjene penge ved at fiske, både til sig selv og sine mandskaber, så havde landsstyret for længst fundet en fornuftig afgørelse i spørgsmålet om fisketilladelse til Háborg.

den forbedring af betalingsbalancen/nedbringelse af udlandsgælden, som kan opnås ved at sælge Krúnborg af landet (en øjeblikkelig gevinst på måske 30-40 mill. kr., den indbringer Krúnborgs fiskeri selv varigt bare i løbet af den næste 2 års periode (den fisker for 25-30 mill. kr. om året, alt til eksport).

Du stirrer dig også blind på, at kritikken fremføres fra sambands/folkefloks-side, men der er mindst lige så mange af dine vælgere og javnaðarflokkens vælgere (ljeg er selv een af dem), som har svært ved at se fornuften i jeres fastholdelse af den trufne aftale med Eiler Jacobsen i forbindelse med indførselstilladelsen til Háborg.

At fastholde en aftale, bare fordi den **engang er truffet**, selvom grundlaget på grund af siden indtrufne omstændigheder, er borte, og der nu ikke ses megen fornuft i at fastholde aftalen, er bare stædig stupiditet.

Jeg skal nævne bare 3 ting, som hver for sig, eller set under eet, burde

kunne foranledige landsstyret til at træffe en fornuftig afgørelse i spørgsmålet om fisketilladelse til Háborg.

Brestir, ny trawler i flåden, ovenikøbet til fiskeri af kvoteret fisk, og som fisker primært på landgrunden, hvor alle tilråder at skære fiskeriet ned. **Betingelse** fra landsstyrets side: Skansatangi sælges af landet (samme type skib, nogenlunde samme kapacitet). **Reelt**: Skansatangi bliver værende i flåden, Høyvikingur, lineskib, fisker årligt 1/5 af hvad Skansatangi fisker (heraf det meste under Island), sælges af landet. Klar betingelse, klar aftale — ingen ændring??

Fame, rejsetrawler, solgt af landet til Canada. Erstatning: **Svartkjaftatrawler**.

Juni 1986, **Sólborg**, rejsetrawler, solgt af landet for 45 mill. til Grønland. Erstatning, ingen endnu, ingen kontrakt skrevet på ny rejsetrawler. Alene salget af Solborg burde kunne ændre grundlaget under den trufne aftale mellem landsstyret og Eiler Jacobsen, man kunne give Háborg fisketilladelse indtil et evt. nyt Solborg/rejsetrawler kommer, eller, man kan analogt med tilfældet Fame, stramme betingelserne overfor Eiler Jacobsen og sige, at han får fisketilladelse til Háborg i stedet for til en ny rejsetrawler.

Som formand for Fiskivinnunevndin skulle Signar Hansen hellere komme med et initiativ til en fornuftig løsning på problemet om fisketilladelse til Háborg, således at folk kunne blive fri for, hvergang de kører igennem Kollafjørður, at undre sig over, at der på kajen ligger en fabrik, som

mangler svartkjaft til produktionen, samtidig med at der 150 m væk, ved kajen ligger en ny svartkjaftatrawler til 70 mill., som ikke må fiske.

Du skulle h ellers bruge spaltepladsen i 14. september til at udtrykke undren over, at en meget snæver personkreds i løbet af det sidste 1 1/2 år har kunnet tømme landskassen for 100 mill. Det er med få undtagelser, de samme 10 personer, som gennem Reynsatindur, Giljanes og Kovin, har påført landet de nævnte udgifter, skatteyder leveret, »vejerne« derne videre som før.

Jeg tror, at tjødveldis/javnaðar vælgere har lidt svært ved at forstå, at de skal betale 70 øre mere pr. liter olie bare for at dække de nævnte underskud. Få aktieselskaber kan låne penge i banken uden personlig garanti/kaution, men overfor landet kræves ingenting.

Hvis Eiler bara ønskede personlig vinding, så solgte han bara Háborg og Krúnborg. Háborg kunne han sikkert få 80—90 mill. kr. for, sikkert mindst 30 mill. for Krúnborg, så kan han betale skat av provenuet, sætte resten i banken og leve komfortabelt af renterne resten af livet, uden at røre en finger (Det er måske det landsstyret ønsker?). Det er ikke tilfældet, tværtimod ønsker han at prøve noget nyt og risikabelt, et fiskeri som er baseret på erfaringer, som landsstyret foreløbig har betalt 100 mill. kr. for at få fat på, så landsstyret burde være den part, der var mest interesseret i at få udnyttet den dyrt købte erfaring.

Jan Hardlei

Opið bræv til harra Joen H. Andreassen, sorinskrivara

Tygum biðast gera so væl at svara okkum uppá niðanfyrir nevndu spurningar.

I) Hvi eru vit verjar í borgarligu sak nr. 1751/82 vrakaðir av tygum, sum verjar, og hvør er grundgevingin?

II) Sigur ikki lógin: »Enhver der er myndig, har ført en retscaffen vandel og ikke er ude af rådighed over sit

bo, kan på Færøerne udføre retssager for andre.« Eftir verandi lóg ber so til hjøa øllum vanligum folki at føra eina sak í rættinum uttan hjálp frá sakførara.

Verjararnir í borgarligu sak nr. 1751/82

S. BOKHALDSVIRKIB

Grannskóan · Edv-virkid

Tlf. 61376